

V Bruseli 26. februára 2018
(OR. en)

6346/18

COHOM 28
COPS 46
CONUN 56
COASI 36
MAMA 21
COEST 41
COAFR 46
CFSP/PESC 164
DEVGEN 17

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Dátum:	26. februára 2018
Komu:	Delegácie
Predmet:	Závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN zaoberajúcich sa ľudskými právami v roku 2018

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o prioritách EÚ na fórach OSN zaoberajúcich sa ľudskými právami v roku 2018, ktoré Rada prijala na svojom 3 598. zasadnutí 26. februára 2018.

**ZÁVERY RADY O PRIORITÁCH EÚ NA FÓRACH OSN ZAOBERAJÚCICH SA
ĽUDSKÝMI PRÁVAMI V ROKU 2018**

1. Dodržiavanie ľudských práv je základnou hodnotou Európskej únie. Závazok dodržiavať ľudské práva je ústredným pilierom našej vonkajšej činnosti, ako to vyplýva z Globálnej stratégie pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie. Presadzovanie a ochrana ľudských práv je jadrom multilateralizmu a hlavným pilierom systému OSN. Mier a bezpečnosť, ľudské práva a rozvoj sú neoddeliteľné a navzájom sa posilňujú. Európska únia zohráva a bude zohrávať v týchto troch oblastiach vedúcu úlohu.
2. Najmä vzhľadom na tohtoročné 70. výročie Všeobecnej deklarácie ľudských práv Európska únia dôrazne podporuje prísľub generálneho tajomníka OSN zviditeľniť otázky ľudských práv a zaradiť prevenciu a udržateľný mier medzi priority systému OSN tým, že sa zameria na riešenie základných príčin konfliktov a na porušovanie ľudských práv. EÚ tiež v súvislosti s tohtoročným 25. výročím prijatia Viedenskej deklarácie a akčného plánu zdôrazňuje svoju jednoznačnú pozíciu, pokiaľ ide o to, že ľudské práva sú všeobecné, nedeliteľné, vzájomne závislé a prepojené. EÚ ďalej pripomína svoj záväzok zaviesť zodpovednosť za ochranu, predchádzať porušovaniu ľudských práv a zastaviť ho v kontexte páchaných krutých zločinov. Podporuje Deklaráciu OSN o vzdelávaní a odbornej príprave v oblasti ľudských práv a vyzýva štáty, aby prijali opatrenia na jej vykonávanie.
3. Európska únia opätovne potvrdzuje svoju podporu nezávislosti vysokého komisára OSN pre ľudské práva a jeho úradu a práci, ktorú vykonáva, ako aj celému systému OSN v oblasti ľudských práv v boji proti porušovaniu a zneužívaniu ľudských práv, a to aj prostredníctvom vyhlásení a uznesení týkajúcich sa jednotlivých krajín a tematických oblastí, vyšetrovacích komisií, vyšetrovacích misií a osobitných postupov, všeobecného pravidelného preskúmania a aktívnej podpory všetkých obhajcov ľudských práv voči zneužívaniu a porušovaniu zo strany štátnych a neštátnych subjektov.

4. EÚ zdôrazňuje, že všetci členovia OSN vrátane členov Rady OSN pre ľudské práva uplatňujú najprísnejšie normy pri presadzovaní a ochrane ľudských práv a v plnej miere spolupracujú s radou a jej mechanizmami. Opätovne potvrdzuje svoju podporu účinnému a efektívnemu fungovaniu Rady pre ľudské práva a naďalej je odhodlaná spolupracovať so všetkými krajinami a mimovládnyimi organizáciami v rámci transparentného, medziregionálneho procesu s cieľom posilniť Radu pre ľudské práva a zároveň chrániť výsledky jej práce aj vzhľadom na význam ľudských práv v širšej reforme OSN.
5. Európska únia sa bude výrazne angažovať vo fórach OSN o ľudských právach a naďalej bude prostredníctvom osobitného zástupcu EÚ pre ľudské práva a v úzkej spolupráci s regionálnymi osobitnými zástupcami EÚ naplno využívať dostupný súbor nástrojov a politík na podporu a ochranu ľudských práv na celom svete vrátane dvojstranných dialógov o ľudských právach, uplatňovania hľadiska ľudských práv v politikách EÚ a iných dvojstranných alebo viacstranných dialógov a fór, volebných pozorovateľských misií, verejných vyhlásení, verejnej diplomacie, financovania projektov a diplomatickej činnosti. Uvítame tiež pozitívny pokrok v partnerských krajinách, výmenu úspešných príbehov a osvedčených postupov v oblasti ľudských práv na celom svete a budeme sa naďalej snažiť o dialóg a spoluprácu s partnermi zo všetkých regiónov.
6. EÚ sa bude naďalej aktívne a prioritne zapájať do medzinárodného úsilia o dosiahnutie rodovej rovnosti, posilnenia postavenia žien a dosiahnutie pokroku v oblasti práv žien. Bude pokračovať v úsilí o začlenenie rodového hľadiska do všetkých činností Rady pre ľudské práva, Valného zhromaždenia a iných fór týkajúcich sa ľudských práv. Rada, pripomínajúc Európsky konsenzus o rozvoji, sa aj naďalej zasadzuje za presadzovanie, ochranu a napĺňanie všetkých ľudských práv a za úplné a účinné vykonávanie Pekinskej akčnej platformy a akčného programu medzinárodnej konferencie o populácii a rozvoji (ICPD) a výsledkov konferencií venovaných ich preskúmaniu, pričom v tejto súvislosti sa aj naďalej zasadzuje za sexuálne a reprodukčné zdravie a práva. EÚ bude pokračovať v úsilí o účinné vykonávanie rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1325 a následných rezolúcií týkajúcich sa žien, mieru a bezpečnosti a zintenzívni úsilie o predchádzanie všetkým formám násillia a diskriminácie voči ženám a dievčatám na celom svete a o ich odstránenie.

7. V tomto roku, keď si pripomíname 20. výročie prijatia Deklarácie OSN o ochranch ľudských práv, je Európska únia vážne znepokojená tým, že obhajcovia ľudských práv sú vo všetkých regiónoch vystavení čoraz väčšiemu tlaku vrátane násilných útokov, nedobrovoľných zmiznutí, úmyselného prenasledovania, represívnych registračných režimov, ale aj obmedzení, pokiaľ ide o prijímanie finančných prostriedkov. EÚ bude naďalej neochvejne brániť organizácie občianskej spoločnosti bojujúce za ľudské práva, obhajcov individuálnych ľudských práv vrátane blogerov, novinárov a iných mediálnych aktérov a právnikov v oblasti ľudských práv. Bude venovať osobitnú pozornosť špecifickým rizikám, ktorým čelia ženy, obhajcovia ľudských práv pôvodného obyvateľstva a iní obhajcovia ľudských práv v zraniteľných situáciách vrátane obhajcov ľudských práv osôb LGBTI, ako aj rôznym hrozbám, ktorým čelia pri ochrane proti zneužívaniu zo strany podnikov a v prípadoch týkajúcich sa pozemkových práv. EÚ bude naďalej odsudzovať a odmietat' zastráňovanie, obťažovanie a represálie voči jednotlivcom a skupinám spolupracujúcim s OSN, ich zástupcom a mechanizmom v oblasti ľudských práv, a v tejto súvislosti potvrdzuje svoju podporu zástupcovi generálneho tajomníka OSN zodpovednému za ľudské práva, ako aj jeho práci v tejto oblasti.
8. Medzinárodné spoločenstvo nesmie nikdy akceptovať beztretnosť v prípadoch genocídy, zločinov proti ľudskosti, vojnových zločinov alebo porušovania a zneužívania medzinárodného humanitárneho práva a medzinárodného práva v oblasti ľudských práv. EÚ bude preto pokračovať vo svojom dlhodobom úsilí o ukončenie beztretnosti, posilnenie vyvodzovania zodpovednosti a podpory spravodlivosti v prechodnom období. Civilné obyvateľstvo a civilné objekty sú v súlade s medzinárodným humanitárnym právom a jeho zásadami vo všeobecnosti chránené, nesmú byť cieľom útoku a mala by im byť dostupná humanitárna pomoc. Najmä v tomto roku, ktorý je Európskym rokom kultúrneho dedičstva, EÚ vyjadruje znepokojenie nad frekvenciou a rozsahom ničenia kultúrneho dedičstva a zaväzuje sa podporovať príslušné úsilie a iniciatívy na rôznych fórach OSN v rámci zdôrazňovania tohto problému a hľadania možností, ako zabrániť takýmto činom.

9. Európska únia opakovane zdôrazňuje svoju podporu Medzinárodného trestného súdu a všestrannosti Rímskeho štatútu, ktorý bol prijatý pred dvadsiatimi rokmi. Víťame rozhodnutie o aktivácii právomoci Medzinárodného trestného súdu pri trestnom čine agresie v rámci stanovenom na uplynulom zhromaždení zmluvných štátov. Plná spolupráca zmluvných štátov a univerzálnosť tohto súdu sú nevyhnutné na to, aby MTS účinne plnil svoj prísľub skutočnej spravodlivosti. EÚ v tejto súvislosti vyjadruje hlboké poľutovanie nad bezprecedentným odstúpením Burundi od Rímskeho štatútu.
10. EÚ bude aj naďalej podporovať silný systém ochrany ľudských práv na európskom kontinente, pričom Rada Európy a Európsky dohovor o ľudských právach musia zostať základnými piliermi tohto systému.
11. EÚ bude vo svojich vonkajších vzťahoch naďalej presadzovať rešpektovanie rozmanitosti prostredníctvom ochrany a podpory ľudských práv – vrátane už nadobudnutých práv – osôb patriacich k národnostným menšinám v súlade s platnými normami a pravidlami OSN a Rady Európy.
12. Na zasadnutí Rady pre ľudské práva a Tretieho výboru VZ OSN bude EÚ naďalej presadzovať iniciatívy zamerané na situáciu v oblasti ľudských práv v KĽDR, Mjanmarsku/Barme a Burundi. Bude podporovať opatrenia v súvislosti s Iránom, protiprávne anektovanou Krymskou autonómnou republikou a mestom Sevastopol (Ukrajina), Konžskou demokratickou republikou a Sýriou. EÚ bude naďalej vyzývať štáty a iné strany, aby plne spolupracovali s Radou pre ľudské práva pri uplatňovaní jej mechanizmov a osobitných postupov a aby jej poskytli plný, bezpodmienečný a neobmedzený prístup. Bude aj naďalej požadovať, aby sa ľuďom v núdzi umožnil prístup k životne dôležitej pomoci, a to aj v Jemene, Sýrii, Mjanmarsku/Barme, Líbyi, Južnom Sudáne, Konžskej demokratickej republike, Stredoafrickej republike, ako aj v Pásme Gazy a oblastiach Ukrajiny, ktoré nie sú kontrolované vládou. EÚ bude presadzovať, aby sa na príslušných fórach zaoberajúcich sa ľudskými právami vrátane Rady pre ľudské práva venovala náležitá pozornosť situácii v oblasti ľudských práv v gruzínskych regiónoch Abcházsko a Cchinvali/Južné Osetsko. EÚ bude naďalej požadovať okamžité ukončenie hrozného porušovania a zneužívania ľudských práv, pričom niektoré akty možno považovať za zločiny proti ľudskosti, a stíhanie zodpovedných osôb v KĽDR, Sýrii, Mjanmarsku/Barme, Burundi a Južnom Sudáne.

13. EÚ je za všetkých okolností proti trestu smrti a domnieva sa, že tento trest predstavuje závažné porušenie ľudských práv a ľudskej dôstojnosti. V krajinách, v ktorých bol trest smrti zrušený, vyzývame vlády, aby chránili tento významný úspech v ústave a aby ratifikovali Druhý opčný protokol k Medzinárodnému paktu o občianskych a politických právach. Ak je zavedené moratórium, nabádame vlády, aby ho ponechali v platnosti a pokročili smerom k zrušeniu trestu smrti. Malo by sa zabrániť všetkým krokom späť. EÚ vyzýva k postupnému rušeniu uplatňovania trestu smrti v krajinách, v ktorých sa stále vykonáva, a trvá na tom, aby sa vykonával v súlade s minimálnymi medzinárodnými požiadavkami. EÚ bude naďalej protestovať proti popravám, najmä v prípadoch masových popráv alebo v prípadoch, keď sa trest smrti vzťahuje na trestné činy spáchané osobami mladšími ako 18 rokov alebo porušuje iné minimálne normy. V nadväznosti na silnú medziregionálnu podporu rezolúcie o moratóriu na trest smrti na 71. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN bude EÚ pokračovať v podpore práce OSN zameranej na zrušenie trestu smrti na celom svete, a to najmä v rámci Rady pre ľudské práva a na 73. zasadnutí Valného zhromaždenia OSN.
14. EÚ sa bude aj naďalej angažovať v boji proti mučeniu a inému krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu, najmä ak ho používajú pracovníci orgánov presadzovania práva a bezpečnostných síl. EÚ bude podľa potreby pripomínať príslušným krajinám vrátane Sýrie, Saudskej Arábie, Mjanmarska/Barmy, Burundi, Konžskej demokratickej republiky, Bangladéšu a Líbye ich povinnosti v tejto oblasti. EÚ je naďalej znepokojená správami o prípadoch zlého zaobchádzania a mučenia počas väzby v Číne a vyzýva orgány, aby tieto prípady dôkladne vyšetrili.

15. EÚ vyzýva všetky štáty, aby zabezpečili, že nedobrovoľné zmiznutia a mimosúdne popravy vykonávané verejnými alebo súkromnými silami sa rýchlo a účinne vyšetrí nestranným a transparentným spôsobom, ktorý zaručí primerané stíhanie zodpovedných osôb, a vyjadruje obavy, pokiaľ ide o takéto prípady, najmä v Líbyi, Sýrii, Mjanmarsku/Barme, Bangladéši, protiprávne anektovanej Krymskej autonómnej republike a meste Sevastopol (Ukrajina), v oblastiach Ukrajiny, ktoré nie sú kontrolované vládou, Ruskej federácii, na Filipínach, v Pakistane, Burundi a Venezuele.
16. Pripomínajúc svoje predošlé závery EÚ znovu opakuje, že dôrazne a jednoznačne odsudzuje terorizmus vo všetkých jeho formách a prejavoch bez ohľadu na to, kto ho spáchal a na aké účely. EÚ si plne si uvedomuje vážne výzvy, ktoré pre stabilitu a bezpečnosť krajín vyplývajú z teroristickej hrozby a násilného extrémizmu, a vyzýva všetky štáty, aby zabezpečili, že reakcia na teroristické trestné činy bude v plnom súlade s medzinárodným právom vrátane medzinárodného práva v oblasti ľudských práv, medzinárodného práva upravujúceho problematiku utečencov a medzinárodného humanitárneho práva. Zdôrazňuje význam ochrany a podpory práv obetí teroristických trestných činov.
17. V súlade s Viedenskou deklaráciou a akčným plánom sa bude EÚ aj naďalej čoraz viac zameriavať na ochranu a podporu hospodárskych, sociálnych a ekonomických práv a naďalej bude vyvíjať úsilie zamerané na vykonávanie programu trvalo udržateľného rozvoja do roku 2030 prostredníctvom prístupu založeného na právach so zámerom splniť ciele trvalo udržateľného rozvoja, a to vrátane rozmeru ľudských práv v oblastiach, ako sú zdravie, vzdelávanie, bývanie, potravinová bezpečnosť, bezpečná pitná voda a sanitácia, dôstojná práca, rozvoj a rozšírenie pokrytia minima sociálnej ochrany, ako aj so zámerom preklenúť rodové rozdiely. Bude podporovať a presadzovať účasť ako vhodný nástroj dobrej správy vecí verejných.

18. EÚ opätovne potvrdzuje, že všetky formy obchodovania s ľuďmi vrátane migrantov a utečencov sú závažným porušením a zneužitím ľudských práv a formou organizovanej trestnej činnosti, ako aj ohrozením mieru, demokratickej správy vecí verejných a právneho štátu. Naďalej bude spolupracovať najmä s OSN a Africkou úniou v snahe zlepšiť ochranu ľudských práv migrantov a utečencov v Líbyi a inde.
19. EÚ ďalej zdôrazňuje potrebu účinne ochraňovať ľudské práva a venovať pritom osobitnú pozornosť špecifickým rizikám, ktorým čelia osoby v zraniteľnej situácii. Pripomína, že nútené vysídľovanie často predstavuje zložité výzvy. Neregulárna migrácia môže priniesť veľké ťažkosti a negatívne ovplyvniť krajiny pôvodu a tranzitu, ako aj cieľové krajiny. EÚ bude naďalej zdôrazňovať význam dodržiavania medzinárodného práva týkajúceho sa utečencov vrátane zásady zákazu vyhostenia alebo vrátenia, dodržiavania ľudských práv a povinnosti chrániť ľudí pred obchodovaním s ľuďmi a inými formami zneužívania, a zostáva pevne odhodlaná zaručiť právo požiadať o azyl. EÚ sa bude naďalej zapájať do diskusií o globálnych dohodách OSN na základe vyhlásenia OSN pre utečencov a migrantov zo septembra 2016. Uznáva, že štáty majú zvrchované právo určiť, koho prijmú na svoje územie, a že majú práva a povinnosti, pokiaľ ide o riadenie a kontrolu svojich hraníc ako dôležitý prvok bezpečnosti štátu, v plnom súlade s ich medzinárodnými záväzkami.
20. EÚ bude naďalej odsudzovať prípady, v ktorých sa nerešpektuje sloboda a bezpečnosť jednotlivcov alebo skupín vrátane potvrdených prípadov svojvoľného zatýkania a zadržovania, ku ktorým došlo vo Venezuele, v Eritrei, Číne, Turecku, a to najmä po pokuse o prevrat v júli 2016, a na okupovaných palestínskych územiach vrátane svojvoľného zatýkania maloletých Palestínčanov zo strany Izraela.

21. EÚ bude naďalej neochvejne podporovať práva na slobodu presvedčenia a prejavu offline aj online, a to aj v prípade novinárov a blogerov, a slobody zhromažďovania a združovania na celom svete, a neustále vyzývať štáty vrátane Ruskej federácie, Číny, Bahrajnu, Burundi, Bieloruska, Sudánu, Vietnamu, Egypta, Turecka, Iránu a Konžskej demokratickej republiky, aby zastavili obmedzovanie týchto slobôd, uplatňovanie neprimeraných právnych predpisov, ktoré ich narušajú, a prestali neodôvodnene obmedzovať priestor pre organizácie občianskej spoločnosti. EÚ bude naďalej odsudzovať zabíjanie, násilie, zastrašovanie a obťažovanie namierené voči novinárom a iným mediálnym aktérom zo strany štátnych a neštátnych subjektov.
22. EÚ vyzýva všetky krajiny vrátane Kambodže, Venezuely, Azerbajdžanu, Etiópie, Gabonu, Toga, Ruskej federácie a Bieloruska, aby si plnili svoje povinnosti, pokiaľ ide o politické slobody vrátane práva politickej opozície, práva na pokojný protest, práva zúčastňovať sa na správe vecí verejných a dodržiavanie demokratických noriem a zásad právneho štátu.
23. EÚ bude naďalej presadzovať slobodu náboženského vyznania alebo viery pre všetkých, dôrazne sa angažovať proti náboženskej neznášanlivosti a vyvíjať úsilie o lepšiu ochranu osôb patriacich k náboženským a iným menšinám na celom svete pred diskrimináciou, prenasledovaním a násilím. Bude pokračovať vo svojich iniciatívach zameraných na slobodu náboženského vyznania alebo viery v rámci Rady pre ľudské práva a VZ OSN s osobitným zameraním na plnenie záväzkov prijatých v minulosti. EÚ bude naďalej globálne odmietat všetky formy rasizmu, rasovej diskriminácie, xenofóbie a súvisiacej neznášanlivosti. Bude pokračovať v presadzovaní zásad rovnosti a nediskriminácie na fórach OSN a vo svojej vonkajšej činnosti a bojovať proti diskriminácii na základe akéhokoľvek dôvodu vrátane diskriminácie na základe pohlavia, rasového, etnického alebo sociálneho pôvodu, náboženského vyznania alebo viery, politického alebo iného zmýšľania, zdravotného postihnutia, veku, sexuálnej orientácie a rodovej identity.

24. EÚ bude na fórach OSN aj naďalej vyvíjať iniciatívy v oblasti presadzovania práva dieťaťa a spolupracovať so širšou členskou základňou OSN s cieľom napredovať s touto prioritou, najmä v oblasti podpory a ochrany práv dieťaťa, a to aj v kontexte ozbrojených konfliktov, detí žijúcich v chudobe a odstránenia všetkých foriem násilia vrátane šikanovania a poškodzujúcich praktík, ako sú detské, predčasné a nútené manželstvá alebo mrzačenie ženských pohlavných orgánov.
25. EÚ bude pokračovať v spolupráci so všetkými zainteresovanými stranami z celého sveta v oblasti iniciatív zameraných na vykonávanie hlavných zásad OSN v oblasti podnikania a ľudských práv, a to aj prostredníctvom národných akčných plánov, ako aj na podporu zodpovednosti za porušovanie ľudských práv a potrebu účinného prostriedku nápravy pre všetky obeť porušovania a zneužívania ľudských práv, pričom privíta príležitosti na partnerské vzdelávanie o vykonávaní hlavných zásad.
-